

TANTÁRGYI TEMATIKA

2024/2025. tanév 2. félév; Tantárgy neve: Római jog 2.; MSc (levelező)

Tantárgy neve: Római jog 2.	Tantárgy Neptun-kódja: AJROM273L2 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet (Római Jogi Tanszék) Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Sáry Pál egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Dr. Bajánházy István egyetemi docens	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/félév: 16	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 4	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: Megismertetni a hallgatókkal a római dologi és öröklési jog alapfogalmait, főbb szabályait, összefüggéseit, s ezáltal történeti és dogmatikai alapot nyújtani a később elsajátítandó hatályos magyar polgári jogi ismeretekhez. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: T5, T10 képesség: K4, K5, K9, K11, K14, K16, K17, K28, K30, K31 attitűd: A4, A6, A15, A18 autonómia és felelősség: F1, F4, F5	
Tantárgy tematikus leírása: Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. A dolog és a vagyon. A dolgok osztályozása 2. A tulajdon fogalma, tartalma. Tulajdoni formák. A tulajdonközösség 3. A birtok fogalma, fajai, megszerzése, megszűnése, védelme 4. Mancipatio, in iure cessio, elbirtoklás 5. Tulajdon-traditio, foglalás, kincstalálás 6. Gyümölcsszerzés, dologegyesülés, feldolgozás 7. A tulajdon megszűnése. A tulajdon védelme 8. Az idegen dologbeli jogok 9. Az öröklési jog általános tanai 10. A törvényes öröklés 11. A végrendeleti öröklés 12. A végrendelet ellenére való öröklés 13. Az örökösök jogi helyzete 14. A halál esetére szóló különös juttatások	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az előadások látogatása kötelező, de azt nem ellenőrizzük. Zárthelyi dolgozat írására nem kerül sor, az aláírást mindenki automatikusan megszerzi a tárgy felvételével. Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A vizsga írásbeli. Öt – a vizsgáztató által feltett – kérdésre kell válaszolni 30 perc alatt. Értékelés ötfokozatú: elégséges 40%-tól, közepes 60%-tól, jó 80%-tól, jeles 90%-tól. Tételsor: <ol style="list-style-type: none"> 1. A dolog és a vagyon fogalma. A dologi jog tartalma 2. A dolgok osztályozása 3. A tulajdon fogalma, tartalma, korlátai 4. A civiljogi tulajdon feltételei. A bonitár és az egyéb tulajdoni formák 5. A tulajdonközösség és a növedékjog 6. A birtok fogalma, elemei, fajai 7. A birtok megszerzése és megszűnése 8. A birtok védelme 9. A tulajdonszerzési mód fogalma, a tulajdonszerzési módok felsorolása, csoportosítása 10. A mancipatio és az in iure cessio 11. Az elbirtoklás 12. A tulajdon-traditio 13. A foglalás és a kincstalálás	

14. A dologegyesülés
15. A gyümölcsszerzés
16. A feldolgozás
17. A tulajdon megszűnése
18. A rei vindicatio
19. Az actio Publiciana
20. A telki szolgálomak
21. A személyes szolgálomak (haszonjogok)
22. Az örökhaszonbérlet és a felülépítményi jog
23. A vagyon, a hagyaték, az örökség és a hagyomány egybevetése
24. Az örökség megnyílása és megszerzése
25. A megnyílt örökség átháramlása, a nyugvó hagyaték, az uratlan hagyaték
26. Az incapacitas és az indignitas
27. A civiljogi törvényes öröklési rend
28. A praetori törvényes öröklési rend
29. A iustinianusi törvényes öröklési rend
30. A végrendelet fogalma, tartalma. A civiljogi végrendeleti formák
31. A praetori, a császárkori és a iustinianusi jog végrendeleti formái
32. A végrendeletek érvényessége és hatályossága
33. Az alaki és az anyagi mellőzhetetlenség
34. Az osztályra bocsátás. A növedékjog az öröklési jogban
35. Az örökös és a hagyatéki hitelezők közötti jogviszony
36. A hereditatis petitio
37. A hagyomány
38. A hitbizomány és a halál esetére szóló ajándékozás

Kötelező irodalom:

Benedek Ferenc – Pókecz Kovács Attila: Római magánjog. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2013 (és későbbi kiadások)

Molnár Imre – Jakab Éva: Római jog. Leges Kiadó, Szeged, 2002 (és későbbi kiadások)

Földi András – Hamza Gábor: A római jog története és institutiói. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996 (és későbbi kiadások)

Diódsi György: Ownership in Ancient and Preclassical Roman Law, Budapest, 1970

Ajánlott irodalom:

Szászy-Schwarz Gusztáv: Perarga. A tulajdon tana a római jog szerint. Budapest, 1912

P. Szabó Béla: Segédanyag a római öröklési jog tanulmányozásához. Budapest, 1999

Nótári Tamás: Római köz- és magánjog. Lectum Kiadó, Szeged, 2011

Alan Watson: The Law of Property in the Later Roman Republic. Oxford, 1968